

VÚV
TGM

Eva Juranová, Eduard Hanslík, Michal Novák a Michal Komárek:

Vztahy mezi sorpcí radionuklidů na sedimenty a jejich vlastnostmi

- Sorpční charakteristiky sedimentů (metodika stanovení, výsledky)
- Závislost na zrnitosti sedimentů
- Závislost na mineralogickém složení sedimentů

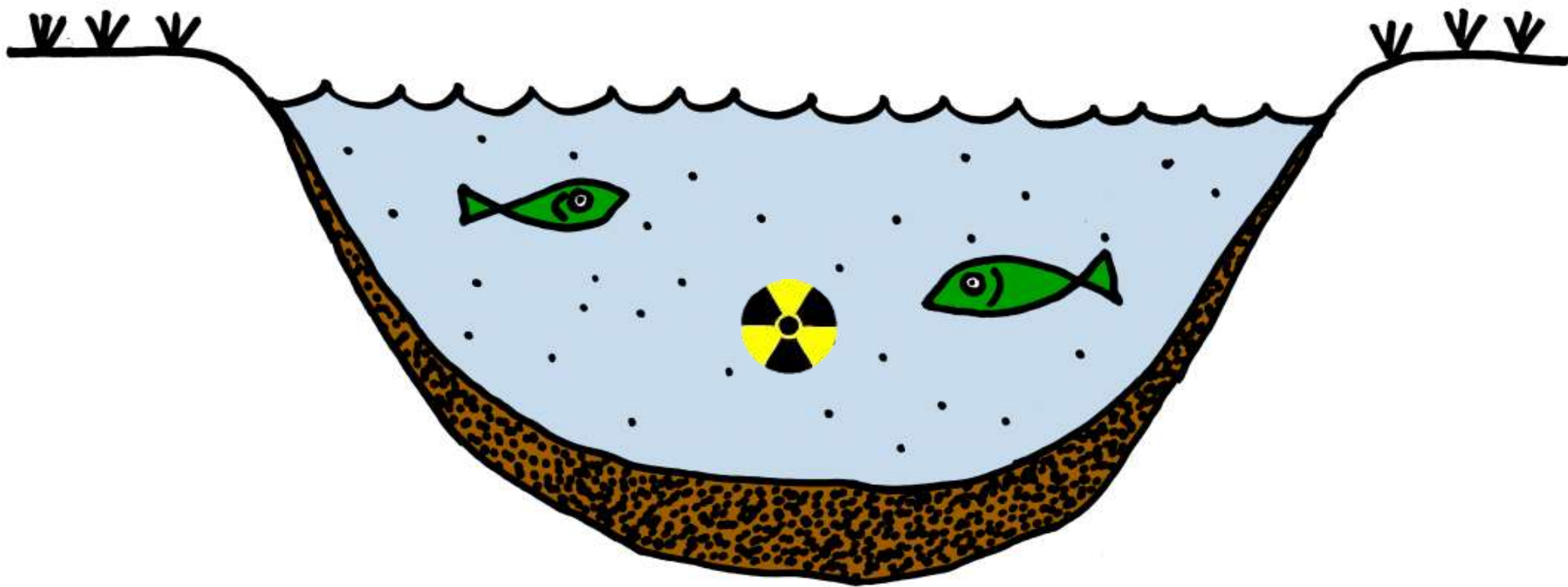
Cíl práce

Identifikovat vztahy mezi sorpčními charakteristikami sedimentů a jejich vlastnostmi tak, aby bylo možné odhadnout sorpci radionuklidů i na další sedimenty

Sorpční charakteristiky

Sorpční charakteristiky

$$K_D = \frac{a_e}{c_e}$$

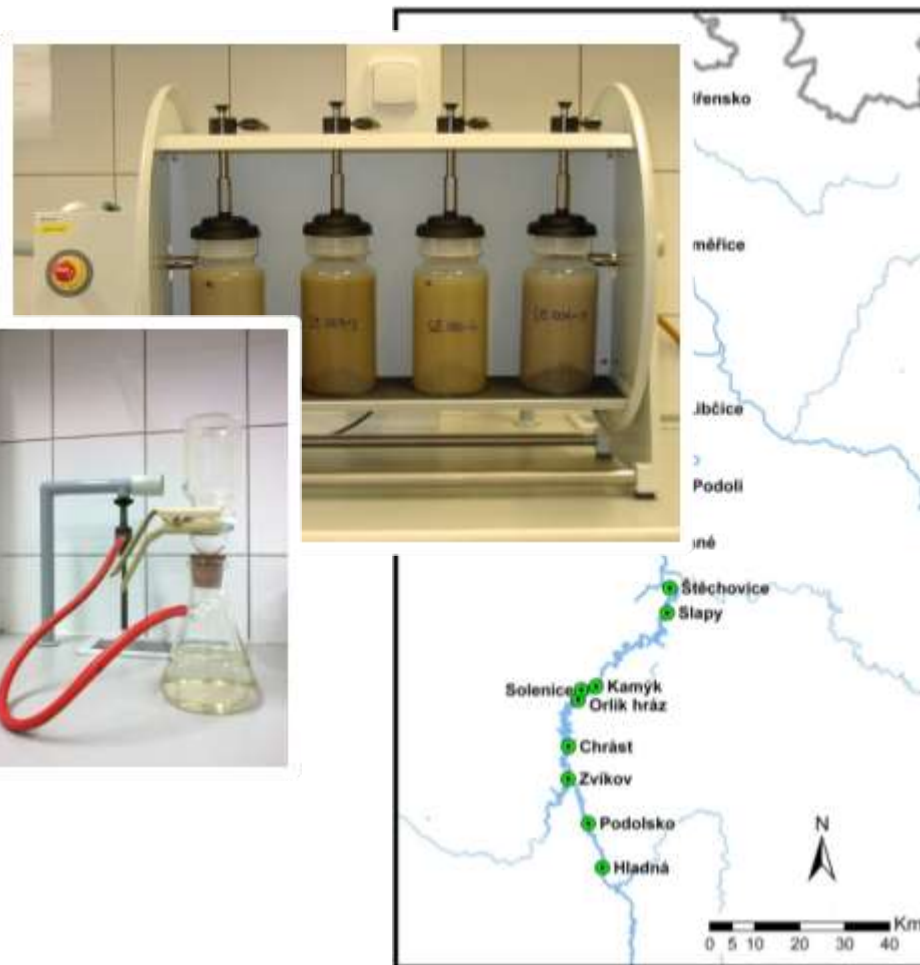
K_D -distribuční koeficient [$\text{l}\cdot\text{g}^{-1}$]

a_e - rovnovážná hmotnostní aktivita radionuklidu adsorbovaná na pevné fázi [$\text{Bq}\cdot\text{g}^{-1}$],

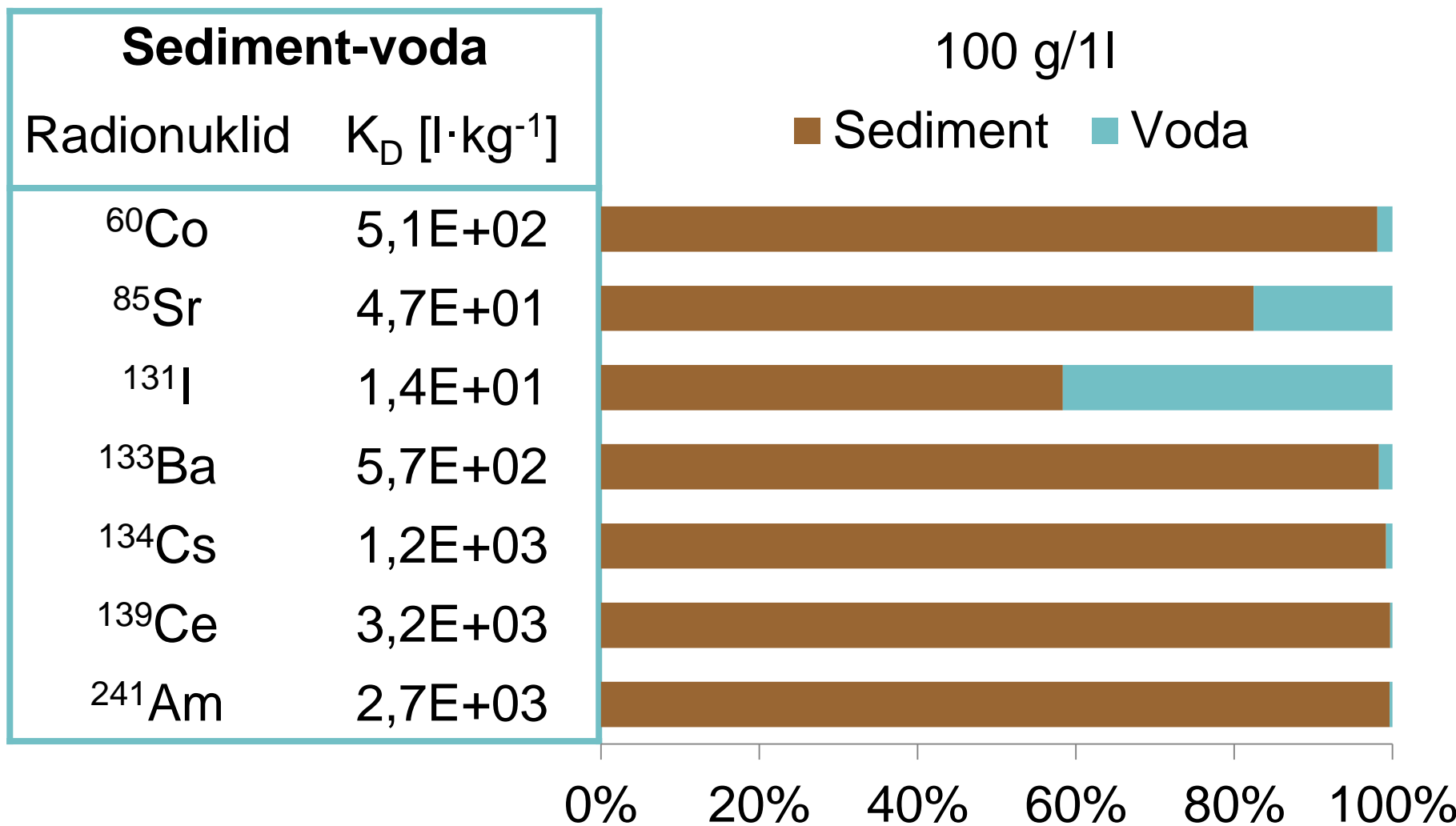
c_e - rovnovážná objemová aktivita radionuklidu ve vodné fázi [$\text{Bq}\cdot\text{l}^{-1}$]

Sorpční charakteristiky

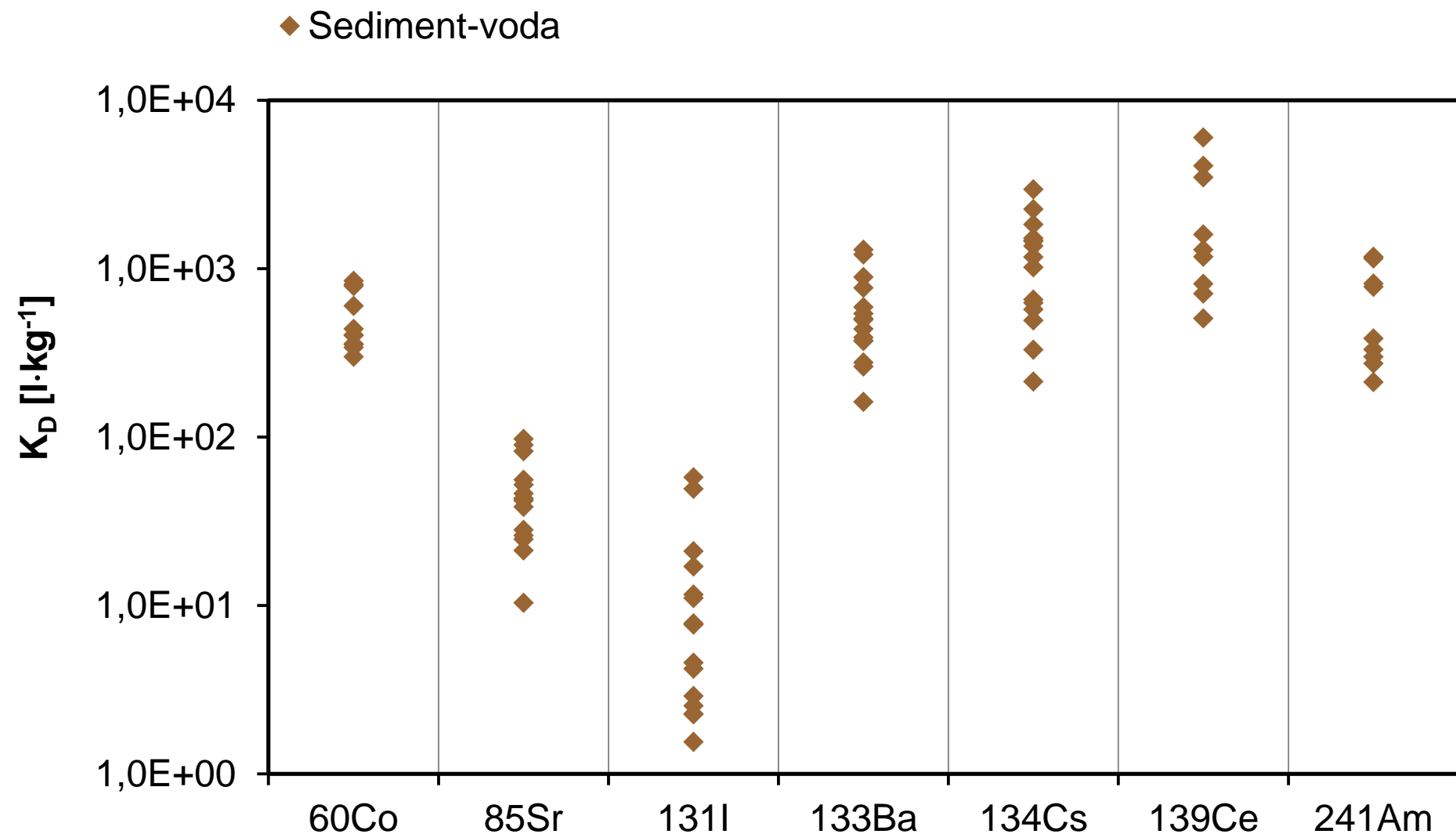
Metodika: Vsádková metoda

Sorpční charakteristiky

Sorpční charakteristiky

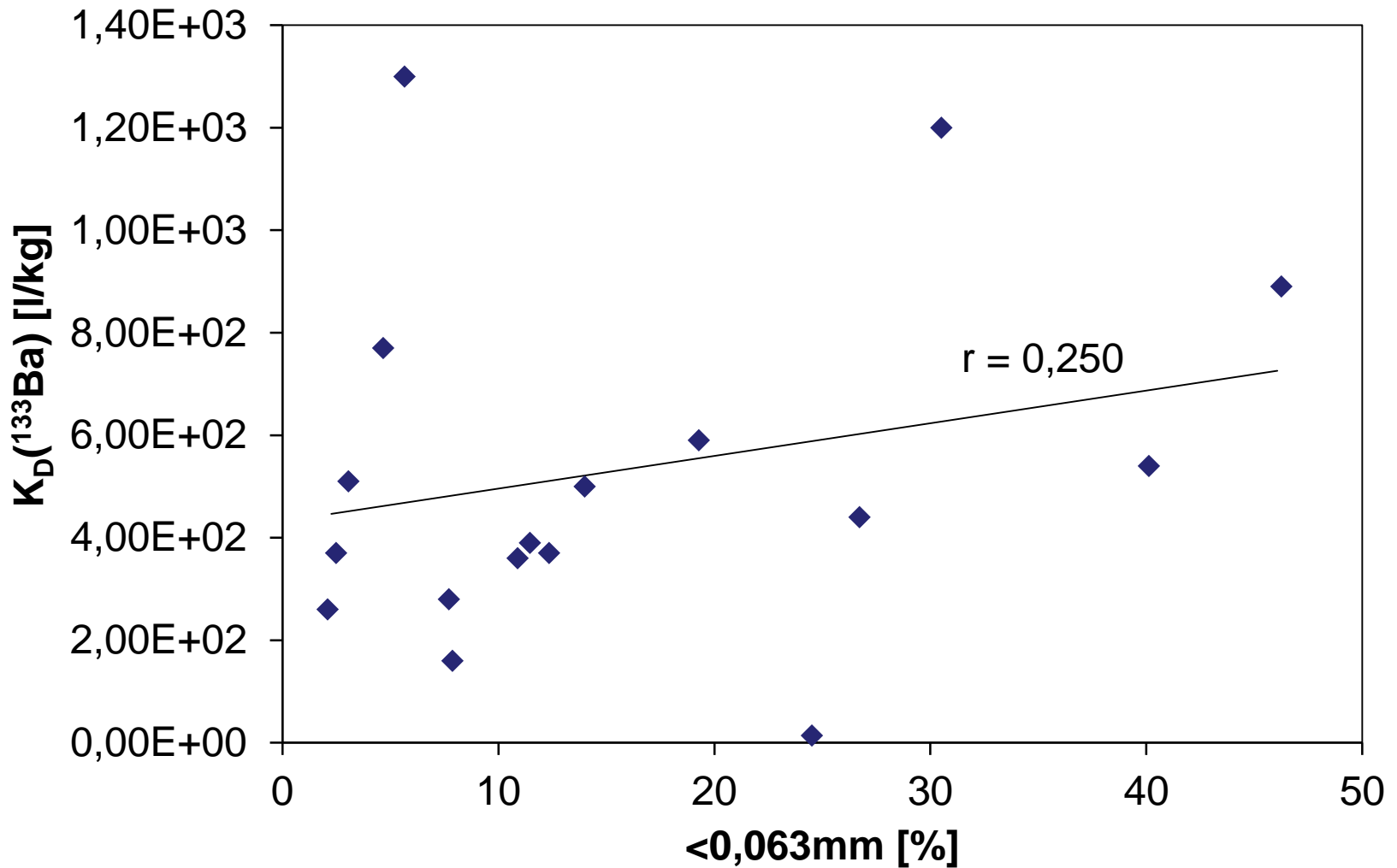
Vztah sorpce a zrnitosti

Zrnitost

- střední rozměr částic (d_{50})
- podíl prachových částic s rozměrem nižším než 0,063 mm ($<0,063$ mm)

Vztah sorpce a zrnitosti

Vztah sorpce a zrnitosti

$$t = \frac{r}{\sqrt{1 - r^2}} \cdot \sqrt{n - 2}$$

t je testovací kritérium korelace
 r Pearsonův korelační koeficient
 n počet hodnot

Vztah sorpce a zrnitosti

$t > t_{\alpha} \rightarrow$ lineární závislost existuje

$t < t_{\alpha} \rightarrow$ lineární závislost neexistuje

$t > 0 \rightarrow$ lineární závislost rostoucí

$t < 0 \rightarrow$ lineární závislost klesající

Vztah sorpce a zrnitosti

t	d₅₀	<0,063 mm
⁶⁰Co	-1,031	0,616
⁸⁵Sr	-2,606	3,410
¹³¹I	-0,253	-0,612
¹³³Ba	-0,320	1,000
¹³⁴Cs	0,284	0,557
¹³⁹Ce	-1,093	1,984
²⁴¹Am	-0,706	1,162

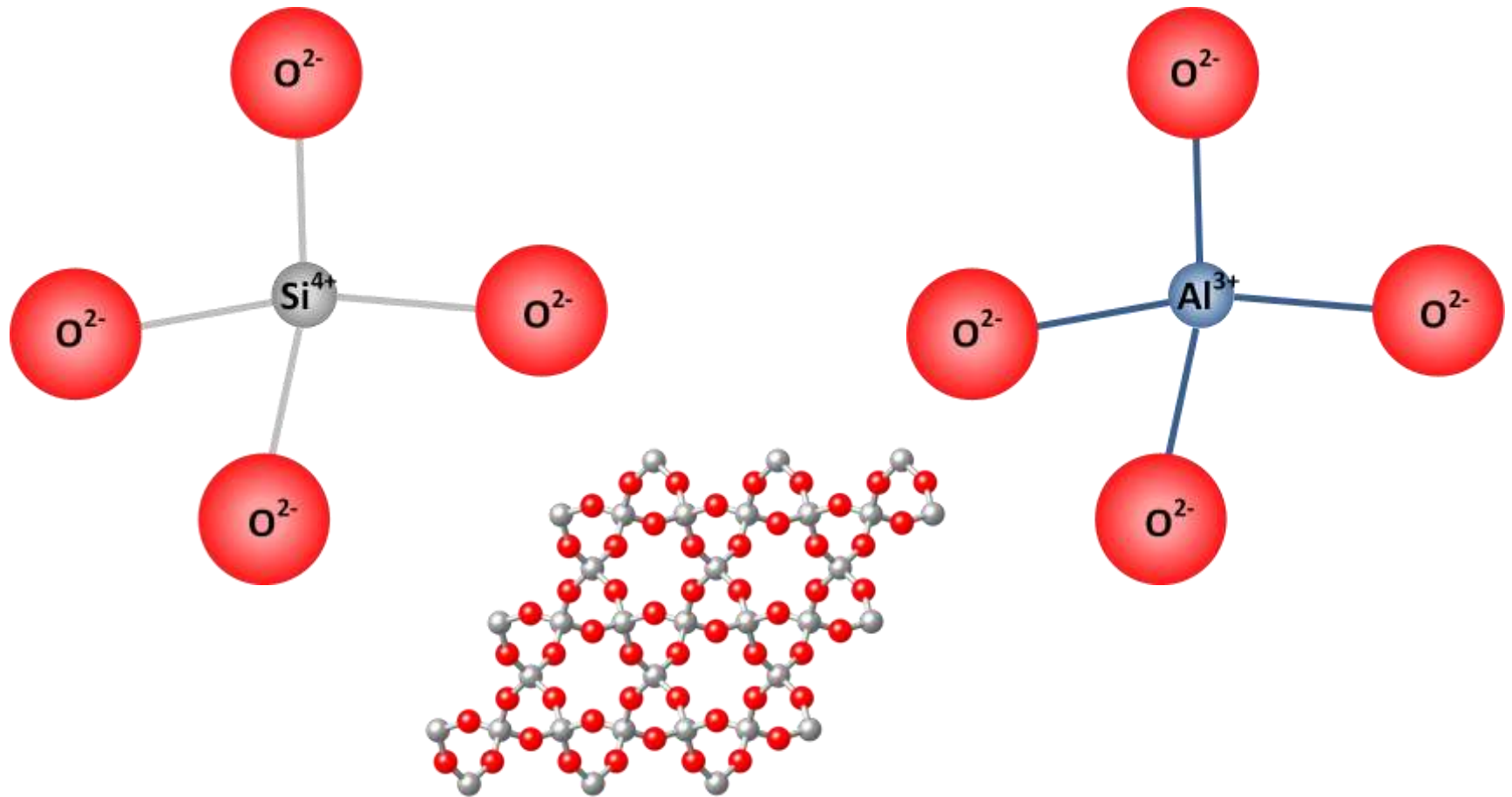
Vztah sorpce a složení

Mineralogické složení

- podíl křemene
- podíl živců
- podíl organické hmoty - jako ztráta žíháním (ZŽ)

Vztah sorpce a složení

Vztah sorpce a složení

t	Křemen [%]	Živce [%]	ZŽ [%]
⁶⁰Co	0,701	-0,519	1,270
⁸⁵Sr	-0,225	-0,031	3,131
¹³¹I	0,808	-0,893	-0,339
¹³³Ba	-2,726	2,281	0,838
¹³⁴Cs	-3,410	2,510	-0,117
¹³⁹Ce	0,853	-1,243	0,608
²⁴¹Am	0,316	-0,053	0,023

Závěr

- Jednoznačný vliv zjištěn jen v některých případech.
- Společné působení různých faktorů, jednoduché zobecnění vztahů sorpce radionuklidů a kvality sedimentů není ve většině případů možné.

Poděkování

Tato práce byla provedena v rámci projektu VG20122015088, podpořeného Ministerstvem vnitra České republiky

VÚV
TGM

Děkuji za pozornost

VÝZKUMNÝ ÚSTAV
VODOHOSPODÁŘSKÝ
T.G. MASARYKA

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
Podbabská 2582/30, 160 00 Praha 6 | +420 220 197 111 | info@vuv.cz, www.vuv.cz,

Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Ústav pro životní prostředí
Albertov 6, 128 43 Praha 2 | +420 221 951 111 | www.natur.cuni.cz